

NA DE OORLOG

**GASTSPREKERS EN
ONDERWIJSPROJECTEN**

JAARVERSLAG 2017

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
1. Beleid.....	1
2. Organisatie.....	2
2.1 Werkwijze.....	2
2.2 Vervolg gastles.....	2
2.3 Project Midden-Oosten conflict.....	3
2.4 Marketing en publiciteit.....	3
2.5 Bestuur en Commissie van Aanbeveling.....	3
3. Financiën	3
4. Financieel rapport.....	4-6

Inleiding

‘Denken en handelen in het belang van het onderwijs’ is ons uitgangspunt.

Dit uitgangspunt zit in ons ‘DNA’, omdat educatie onze belangrijkste missie is. Ons doel is om leerlingen (PO en VO) d.m.v. het persoonlijke verhaal kennis en inzicht te geven over WOII en andere genocides. Daarbij wordt door middel van dat verhaal een link gelegd naar de huidige maatschappelijke ontwikkelingen om racisme, antisemitisme en discriminatie aan de orde te stellen.

Het middel dat wij daarbij gebruiken is het opleiden van de naoorlogse generatie gastsprekers, zodat zij hun persoonlijke verhaal op scholen en andere bijeenkomsten kunnen vertellen. Persoonlijke verhalen rond WO2, maar ook andere genocides komen in aanmerking. Joods, Indisch, mensen met verhalen rondom verzet, dwangarbeid of kinderen van ouders met een NSB verleden. Een kleurrijke schakering van mensen met persoonlijke verhalen die emotie opwekken, informatie geven, tot de verbeelding spreken. Waardoor je wordt getriggerd, tot nadenken wordt aangezet.

Maar we gaan ook verder dan het opleiden en bemiddelen van gastsprekers. Projecten over specifieke onderwerpen, workshops als vervolg op de gastlessen enz. Kortom: we staan aan het begin van een spannend avontuur!

Deborah Lens
Coördinator

1. Beleid

Stichting gastsprekers Oorlogen is op 15 maart 2016 opgericht. Het tweede deel van dat jaar is gebruikt om onderzoek te doen bij de doelgroepen (primair en voortgezet onderwijs) en de naoorlogse generatie, het concept te ontwikkelen, een tekstschrijver/regisseur te zoeken en fondsen aan te vragen. In 2017 zijn de meeste aanvragen gehonoreerd en zijn we in praktische zin van start gegaan.

Ons beleid is gericht op het opleiden van uiteindelijk 70 tot 80 gastsprekers van de naoorlogse generatie om jaarlijks rond de 2000 gastlessen te geven. Hiervoor is een bedrijfsplan in ontwikkeling. Daarnaast richten wij ons ook op aanverwante projecten, maar alleen als de ervaringen van leerlingen, docenten en gastsprekers hiertoe aanleiding geven. Het persoonlijke verhaal loopt als een rode draad door de activiteiten heen. Ons aanbod is vraaggericht ontstaan in 2017.

We hebben te maken met nieuwe doelgroepen, zowel qua leerlingen als qua gastsprekers. Kinderen en jongeren leren anders door gebruik van (social)media. Onze gastsprekers vormen de tweede en derde generatie die WO2 of een andere genocide niet zelf hebben meegemaakt. Dat vraagt inhoudelijk en organisatorisch om vernieuwing. Daarom hebben wij gekozen voor een individueel begeleidingstraject en wordt ingezet op een interactief verhaal. Het blijft echter een persoonlijke vertelling en geen theatervoorstelling. Interactie met de leerlingen is een leidraad in het proces. Hiermee zijn we in 2017 gestart en dit zal ook in 2018 doorgaan.

We hebben in 2017 kennis gemaakt met het Nationaal 4 en 5 mei Comité en zijn opgenomen in hun digitale aanbod van gastsprekers: <http://www.tweedewereldoorlog.nl/onderwijs/gastsprekers-in-de-klas/>. Dit betekent dat scholen via hen gastlessen kunnen aanvragen. Het plan is om in 2018 met meerder instanties en overheden kennis te maken om zo te onderzoeken op welk vlak wij kunnen samenwerken.

2. Organisatie

We hebben in 2017 zeven gastsprekers opgeleid en we gaan met twaalf gastsprekers in 2018 gastlessen geven. We hebben in 2017 ook vier nieuwe gastsprekers geselecteerd. Zij worden opgeleid in 2018 in het eerste half jaar van 2018.

Inmiddels is er een wachtlijst ontstaan van gastsprekers die willen worden opgeleid. De belangstelling is groot in verhouding tot de publiciteit die is gemaakt. Met enkele persberichten in de daarvoor bestemde media is aandacht gegenereerd. Het doel is om in 2018 nieuwe fondsen aan te vragen, zodat de wachtlijst kan worden opgeschoond.

2.1 Werkwijze

Onze regisseur schrijft in nauw overleg met de gastsprekers hun verhaal en zoekt een aansprekende vorm met bijbehorende middelen. De oefenperiode verschilt per gastspreker, maar ligt tussen de vier en vijf maanden. De repetities vinden plaats op scholen, wijkcentra of andere daarvoor bestemde ruimtes.

We experimenteerden met verschillende werkvormen in 2017. Een uitgeschreven tekst of een stappenplan. Alles is op maat.

2.2 Vervolg gastlessen

In het nagesprek in 2017 gaat het vaak om thema's zoals uitsluiting, racisme, antisemitisme, democratie, de rechtsstaat enz. Maar ieder mens leert anders. Vandaar dat wij begonnen zijn met de ontwikkeling van een workshop, waarin niet alleen praten over bovengenoemde zaken aan de orde is, maar leerlingen het ook door middel van oefeningen aan de lijve kunnen ondervinden.

2.3 Project Midden-Oosten conflict

De naoorlogse generatie geeft automatisch meer aanleiding tot vragen over hedendaagse conflicten. Een daarvan is het Midden-Oosten conflict. Hier komen in het nagesprek van de gastles regelmatig vragen over. De tijd is echter te kort om hier genuanceerd op in te gaan.

In de lijn van ons beleid zetten we twee docenten voor de klas die hun persoonlijke ervaringen koppelen zowel aan de geschiedenis van WOII en de geschiedenis van het Midden-Oosten als aan de huidige situatie. Democratie en de rechtsstaat zijn hier kernbegrippen. We hebben in 2017 aanvragen gedaan bij fondsen om dit project te gaan ontwikkelen en uitvoeren.

2.4. Marketing en publiciteit

We hebben bewust nog niet de reguliere media opgezocht. We willen namelijk in alle rust experimenteren met de ontwikkeling van het opleiden van gastsprekers. Ook op social media zijn we nog niet actief geweest. Gezien het onderwerp en de doelgroep waarmee wij werken, wordt er in 2018 advies ingewonnen om te kijken hoe en op welke kanalen wij actief willen zijn.

De website geeft wel een indruk van ons mediabeleid. Transparantie is daarbij het kernwoord. Gastsprekers staan vermeld op onze website met naam en verhaal.

2.5 Bestuur en Commissie van Aanbeveling

Het bestuur bestaat uit drie leden met ieder hun eigen expertise. In 2017 hebben we een start gemaakt met de Commissie van Aanbeveling. Deze bestond in 2017 ieder eveneens uit drie personen. Het beleid is om deze commissie organisch te laten groeien in de komende jaren.

3. Financiën

Onderstaande fondsen, organisaties en overheden hebben in 2017 gezamenlijk €32.060,00 gedoneerd:

- Amersfoorts Cultuurfonds
- Amersfoortse Verzekeringen
- Corbello
- Elise Mathilde Fonds
- Fonds 1818
- Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
- Fonds Sluyterman van Loo
- Gemeente Ronde Venen
- Haëlla Stichting
- Nederlandse Spoorwegen
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Rabobank Amstel en Vecht
- Wij doen mee

Bestuur, coördinator en gastsprekers werken vrijwillig. Gastsprekers krijgen een vrijwilligersvergoeding per gastles. Het overgrote deel van de aanmeldingen als gastspreker betreft mensen die werkzaam zijn. Een aantal gaf in 2017 aan dat een reguliere betaling voor het geven van gastlessen is gewenst als waarderinginstrument.

In 2017 zijn wij begeleid door Cultuur+Ondernemen voor het ontwikkelen van een bedrijfsplan. Dit wordt in 2018 verder ontwikkeld.

Stichting Gastsprekers Oorlogen

Financieel rapport

Winst en verlies 2017

Opbrengsten

€ 32.060,06

Diverse omzet (24)

€ 32.060,06

Fondsen (1)

€ 10.245,00

Kosten

€ 12.629,81

Overige kosten (41)

€ 12.629,81

Algemene kosten (21)

€ 5.956,83

Tekst en regie (1)

€ 800,00

Reiskosten regisseur (1)

€ 476,52

Advieskosten (1)

€ 423,50

Rekwisieten en overige gastsprekers (1)

€ 136,40

Uitbesteed werk (1)

€ 4.200,00

Declaraties (6)

€ 2.142,98

Inkoop materialen (6)

€ 152,10

Overige personeelskosten (2)

€ 150,00

Eten (1)

€ 22,60

Betaalde rente en bankkosten (4)

€ 5,30

Winst 2017

€ 19.430,25

Rapporten

Balans tot en met 31 december 2017

Bezittingen	€ 23.130,27	Eigen vermogen en schulden	€ 23.130,27
Bedrijfsmiddelen	€ 0,00	Eigen vermogen	€ 21.430,25
Niet fysieke bedrijfsmiddelen	€ 0,00	Stortingen en onttrekkingen	€ 0,00
Fysieke bedrijfsmiddelen	€ 0,00	Winst	€ 19.430,25
Financiële bedrijfsmiddelen	€ 0,00	Opbrengsten 2017	€ 32.060,06
Bedrijfskapitaal	€ 23.130,27	Kosten 2017	€ -12.629,81
Vorraden	€ 0,00	Reserves	€ 2.000,00
Nog te ontvangen	€ 10.245,00	Overige reserves	€ 2.000,00
Onbetaalde facturen klanten	€ 10.245,00	Schulden	€ 1.700,02
Kas en bank	€ 12.885,27	Voorzieningen	€ 0,00
NL22 BUNQ 2290 6191 67	€ 12.885,27	Langlopende schulden	€ 0,00
		Achtergestelde leningen	€ 0,00
		Nog te betalen	€ 1.700,02
		Onbetaalde facturen leveranciers	€ 1.700,02

Rapporten

Opbrengsten

€ 32.060,06

Omzet (24)	€ 32.060,06
↳ Diverse omzet (24)	€ 32.060,06
↳ Fondsen (1)	€ 10.245,00

Kosten

€ 12.629,81

Overige kosten (28)	€ 8.122,41
↳ Andere kosten (28)	€ 8.122,41
↳ Declaraties (6)	€ 2.142,98
↳ Tekst en regie (1)	€ 800,00
↳ Reiskosten regisseur (1)	€ 476,52
↳ Advieskosten (1)	€ 423,50
↳ Requisieten en overigen gastsprekers (1)	€ 136,40
↳ Lunch en diner / representatie kosten (1)	€ 22,60
Inkoopkosten (7)	€ 4.352,10
↳ Uitbesteed werk (1)	€ 4.200,00
↳ Inkoop (6)	€ 152,10
↳ Inkoop materialen (6)	€ 152,10
Personeelskosten (2)	€ 150,00
↳ Overige personeelskosten (2)	€ 150,00
Financiële kosten (4)	€ 5,30
↳ Rente en bankkosten (4)	€ 5,30

Winst 2017 € 19.430,25